

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.
Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 24 K.
Félévre — — — — 12 K.
Negyedévre — — — 6 K.
Egy hóra — — — — 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér. |

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor. ■■■■■

Nagybecskerek, 1911.

XL. évfolyam 285. szám.

Csütörtök, december 14.

A drágaság körül.

— december 14.

Hát csak maradjunk a drágaság kö-
rül. Ugy sem tudunk belőle kikeveredni.

A drágaság jegyében hadat visel most
már minden minden ellen. Bellum omnium
contra omnes. Az emberek egymást, azaz
hogymás mesterségét vádolják. Nem
én csinálom a drágaságot, hanem te. A
munkás azt mondja, az urak csinálták. Az
urak azt mondják, a munkások csinálták.
Azután egymás között is széttagozódnak,
hogymegint külön-külön még egymásban
is kereshessenek hibát. Hasonlóképp esele-
szenek az államok, amelyek egymás vámpo-
litikáját okolják. S nagy buzgalommal
emelik tovább a vámkat az egész vonalon.
Hogy valamiként el ne felejtjük, hogy vá-
mok is vannak a világon. No és így szépen
veszekszünk tovább. Ahogy az államok,
ugy a különböző testületek is hadakoznak
egymás ellen bár csak szóban és papiroson.
A kereskedők a gazdákat okolják, a gazdák
a kereskedőket. Legutóbb az országos gaz-
dasági egyesület a gyárosokat okolta azért,
hogy az ő karteljeik csinálta a drágaságot.
Most a gyárosok verik vissza a támadást,
hogy debizony a gazdák érdekében fenn-
tartott husvámok és buzavámok okozták
azt, hogy bár terem hus is, buza is, mégis
drága mind a kettő.

Szellemi tornák ezek a hadakozások.
A kivont kardok helyett érvek csillognak
és vágódnak egymás fejéhez. A fejek na-
gyot koppannak, de nem hallgatnak el, a
vita folyik tovább ádázul s a drágaság

nemtöje — ha van ilyenféle figura is a
világon — vidáman mosolyog felettük.
Beszélhetek, nekem ugyan nem ártotok.
Én élek és uralkodok és akinek ez nem tet-
szik, egész bátran barátkozhat a megpuk-
kadás gondolatával. De azért bár mérge-
sek az emberek, megpukkadni még sem akar-
nak. Inkább élni s minél jobban élni akar-
nak. S mert ez nem megy, legalább ugy
nem megy, ahogy szeretnék, egymásra tör-
tet a vágó: te csináltad a drágaságot.

A pénz értéke csökkent. De mekkorát
csökkent. S a drágaság alapvető okának a
kutyája körülbelül itt van elásva. Oly ér-
tékülönözések vannak, hogy az okaik ki-
kutatásába akár bele lehetne bolondulni.
A dollár Amerikában elkölve, egy forint-
nak felel meg, de haza küldve öt korona
lesz belőle — s még sem lehet érte annyit
vásárolni mint odaát. Csodálatos átalaku-
lásokon megy át a pénz. Hatvn év előtt a
forint többet ért, mint ma husz korona.
Nyolcvan év előtt garasonként lehetett
venni egy hold földet s az alföldi városok
négy garasért adták a homoki pusztaföldet
s mint egyik történetírónk mondja, még
így is csaknem hittel kellett rákergetni a
népet.

Csökken a pénz értéke, mondják, a fo-
rint devalválódott s átvette a hatos sze-
szerepét, ámbátor hiszen egy skatulya
Gyufa most is egy krajeár, mint negyven
esztendő előtt. Az értékesökkenés okául
azt mondják, hogy sok az aranykészlet,
mint volt s egyre több kincset hoznak föl
a föld mélyéből. A sok pedig a jóból is

megártván, leszalott az arany értéke. A
valuta pedig aranylapokon állván, leszál-
lott a pénz értéke. Vannak, akik azt mond-
ják ultima ratio gyanánt, hogy vissza
kellene térni az ezüstvalutára, talán ak-
kor jobb világ lenne. De hiszen az ezüst ára
is esökken. Öt év előtt hatvan forint volt
egy kilo belőle, ma meg ötven. Aki tiszta
ezüsthől hamisítja az ötkoronást, minden
darabon három koronát keres.

Igy állunk ma. S el sem lehet képzelni,
hogy mi lenne akkor, ha — ami éppen nem
tartozik a lehetetlenségek közé — egy
szürke szobatudós vegyészember felleli az
aranycsinálás titkát. Mi lesz azután. S
ha akkor majd a föld lenne a pénzegység,
a kiváló fináncpolitikusok miként játsza-
nának azzal is vámháborút.

HIREK.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva
van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és
ünneppapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra
vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6
órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van
hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől
1/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig
urak részére is. Vidéki hölgyek részére mindezen nap
délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyug-
díjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és
15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az
Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig — A beiratá-
sok szintén ott eszközölhetnek.

„TORONTÁL” tárcája.

Egyetlen asszony.

Éppen tíz esztendeje mult, hogy Hu-
berth Tóni elszakadt a pátriájától s azóta
csak néha kereste föl álmában a gömbáká-
cokkal teleültetett városkát. Ezek az aká-
cok a piaristák utcájában voltak a leg-
szőbbek, itt áhitatos nagy esönd fogadta a
lélegzetvételiüket, de esakis délután négy
óra után, amikor már hazavonultak a diá-
kok és véget ért a minden indiáncsátára
emlékeztető haditülekedés. Hubert Tóni
akkor is csak átvonult az épület másik ré-
szébe, ahol az áldottlelkű piaristaatyák lak-
tak és végezte a kredenciálist megillető
szolgálatokat nem is annyira a rendház
tagjainak szolgálatában állva, mint inkább
a bennlakó ficsurak kénye-kedvét elégítve ki.
Nagyon szegény sváb gyerek volt, örökön-
másokra szorulva, jókedvben azért sohasem
fogyatékos. A világot úgy nézte, amilyen, nem
jőtte magát tele üres reményekkel, de rájött

legapróbb gyerekkora óta, hogy az Isten benne
van magában az emberben s ugyan keresheti
a szerencsét, ha fáradtan ereszti le a két kar-
ját, munkátlanágában nem törődve vele, hogy
kik kerülnek eléje!

Hogy az egykori kredenciális, még innen
a harmincadik éven, segédtitkár lehetett a
miniszteriumban, azt az állandó szolgálatkés-
ségén kívül mindenestre a tehetségének kö-
szönhetette. Az agyát nem engedte át kiszipo-
lyozó, elfárasztó léhaságoknak s ha el is fáradt
néha Huberth Tóni, az olyan munkának volt a
következése, amiért a parlamenti pártok, válo-
gatás nélkül, megdicsérték — a miniszterét.

Hogy pedig egy lappangó panamáról kellett
föllebbenteni a fátyolt, őt tartották a legalkal-
masabbnak erre a műveletre. Az ő hideg tekin-
tetén, acélos akaratán megtörik minden rossz-
akaratu igyekezet, Huberth Tónit nem lehet a
falhoz állítani. Amerre járt, mindenütt meg-
előzte a hire, tisztátalan lelkiismeretűek hátán
átborzongott a hideg és homlokukat vert ki a
verejték, ha a kisbíró ott belül nem volt
rendben.

A régi pajtásai voltak az egyedüliek, akik

örültek a jövelele hírének. Megértették, miért
nem volt itthon. Hiszen nem szivesen megy
oda az ember, ahol valamikor megalázó sors-
ban élt, — deputáció várta hát az állomáson,
köztük egy hajdani bennlakó, aki nagynehezen
épp az idén lón segélydíjas gyakornok a vár-
megyén.

Huberth Tóni akkor is mosolygott, mikor
kiugrott a kupéból s akárcsak tegnapelőtt
indult volna neki az életnek, épp olyan szere-
tetreméltósággal futott a régi barátok karjába.
Előbb azonban lesegített valakit a vonat-
ról. Egy gyöngéd szépségű, karsu nőt, aki a
kalapja tetejére tolt a fátyolát.

— Gyertek gyerekek, hadd mutassalak
be. Látod, ez a Franci, akiről eleget mesél-
tem már. Hol ő vert meg engem, hol én ver-
tem el. Ez meg a Stévo, az ablakbeverések
hőse. Jó fiu valameányi, mindig a szivemben
élnék.

A jó fiuk elváltak ragadtatva és veteked-
tek, hogy ki vigye be automobilján a nagysá-
gos asszonyt, a világ legbájosabb teremtesét.
Az pedig csak pirult ennyi szeretetreméltóság
láttára.

Eisenstädter S. és Társai divatáruháza

ezuton is értesíti az érdeklődőket, hogy raktáron tart kiváló finom kész fehérneműeket is és
vállalja teljes menyasszonyi kelengyék szállítását.

† **Baich Iván báró.**

Nagybecskerek, dec. 14.

Sulyos és megrendítő gyász érte Torontálvármegye két legrégebb és előkelő családját, a Baich- és Tallián-családot. Ugyanis Baich Iván báró bocsári nagybirtokos tegnap este 6 órakor szívizületében Bocsáron hirtelen meghalt. A katasztrófa annál is inkább érinti szomorúan és sulyosan a gyászbaborult családot, mert oly hirtelen és váratlanul ragadta ki szerettei közül a mindenkitől tisztelt és becsült férfit, a jó férjet és rokont. Az élet-erős, egészséges, sportokban és vadászatokban megedződött férfi semmi jelét sem mutatta előzőleg a bekövetkezendő katasztrófának. Tegnap délelőtt 1 óráig vadászott, majd délután a legjobb hangulatban sétált nejével kastélya parkjában. Este 6 órakor vacsora előtt neje és tisztartója társaságában élénken beszélgetett. Ekkor hirtelen rosszul lett s mielőtt még környezete a meglepetésből fölocsudhatott volna, leesett a székről s meghalt. A gyorsan előhívott orvos szívizületét kontstatálta.

Halálának híre azonnal elterjedt a községben s reggel már részvétellel értesültek a szomorú gyásrról. A vármegyházán kitették a fekete lobogót.

Az elhunyt közeli rokonságban állott a Tallián-családdal, nővérét Tallián Béla v. b. t. t., volt földmívelésiügyi miniszter vette nőül.

Baich Iván 1863-ban született. Középiskoláinak elvégzése után jogot hallgatott, majd elvégezte a gazdasági akadémiát. 1888-ban nősült meg, nőül vévén *Thoroczka* Eszter grófnőt. Ezután bocsári birtokán telepedett le s átvette uradalmának vezetését. Az elhunyt tagja volt a főrendiháznak és Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának.

Baich Iván bárót nemcsak családja és rokonai gyászolják, hanem jóbarátai és ismerősei. De gyászolja azonkívül Bocsár községe is, amelynek igazi jöltevő földesura volt. Pártfogását és jóindulatát nem tagadta meg senkitől sem és élén állott minden, a község javát elősegítő akciónak. Elnöke volt a községi iskolai gondnokságnak, legutóbb pedig egy állattenyésztési alapot létesített a községben.

Csendben, távol minden politikai szerepléstől, békés családi körben élt, melyből oly váratlanul ragadta el a halál.

Temetése holnap délután 2 órakor lesz Bocsáron, miután a család elhatározta, hogy a birtokon rövidesen egy családi sírbolto tépített.

— **Hitelesítő közgyűlés.** A kedden tartott rendkívüli megyei közgyűlés hitelesítő aktusát ma délelőtt tartották meg a vármegyházán. A közgyűlésen a főispán távollétében *Jankó* Ágoston alispán elnökölt és kijelölt hitelesítő tagok közül *Haidegger* Ödön és dr. *Klein* Mór főrabbi jelentek meg.

— **Szobrot Tallián Emilnek.** Mint már említettük, Törökkanizsa közönsége, hogy méltóan lerója halálját és kegyeletét Tallián Emil iránt, ki egész életén át fardhatatlanul buzgólkodott a község felvirágoztatásán, éreszoborral örökíti meg emlékét. Az eszmét a tett követte és máris szépen folynak be az emlékszóborhoz a hozzájárulások.

A mai napig a következő adományok érkeztek a szoborbizottság pénztárába: Központi takarékpénztár r.-t. 1000 kor., Bálint Jenő 100, dr. Schwarz Jenő 50, dr. Braun Gyula 50, Dus Vince 20, Faragó Lajos 20, Lorán Marcell 20, Schiller Marcell 20, összesen 1280 korona.

Az adományokat a Törökkanizsai központi takarékpénztár kezeli és azokat nyilvánosan nyugtázzák.

— **Kinevezés.** A vármegye főispánja a szajáni anyakönyvi kerületbe *Holács* Imre nyugalmazott kántortanítót teljes hatáskörrel anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki.

— **Torontálvármegye november havi kivándorlási statisztikája.** Torontálvármegye november havi kivándorlási statisztikáját most állították össze az alispáni hivatalban, amely szerint az elmúlt hónapban összesen 248 darab utlevél adatott ki. Ezen utlevelekben 414 személy szerepel, mint kivándorló pedig 230 személy, kik közül 115 férfi és 115 nő. November hónapban visszavándorolt 164 férfi és 38 nő. Összesen tehát 202 személy.

— **Karácsonyfa-ünnepély.** A nagybecskereki jótékony nőegylet óvodájában folyó hó 22-én délután 3 órakor tartatik meg a „karácsonyfa-ünnepély”, amelyre a gyermekbarátokat szívesen látjuk.

— **Halálozás.** Nagyikindáról jelentik: Egy köztisztviselőben álló urinő, *Nigrinyi* Amália óvónő halt meg 64 éves korában. Az elhunyt egy negyed évszázadon át működött nővére oldalán a „Humanitás” által fentartott óvodában. Aki tudja, hogy milyen hazafias munkát végzett ez a ovoda városunkban, az megérti azt a tiszteletet is, amellyel az elhunytat az intelligencia körülvette. Az elhunytat nővére *Nigrinyi* Etel siratja, ki iránt a legmelegebb részvét nyilatkozott meg a szomorú eset alkalmából: A temetésén igen nagyszámu gyászoló közönség vett részt.

— **Előadás a rádiumról.** *Scheffler* Hermann drezdai tanár ma délután a főgim-

názium, holnap, péntek délután pedig a felső kereskedelmi iskolai ifjuság számára előadást fog tartani a rádiumról, melyek keretében a rádium csodálatos tulajdonságait kísérletekkel bemutatja. Az előadás többek között a következőkre terjed ki: A levegő villamos tüneményei a rádium hatása alatt. Rádiummal való fényképezés. Fa- és fémlemezek, valamint a kezek átvilágítása. Valódi gyémántoknak a sötétben való fénylése. A rádium termelése. Radioaktív gáz (emenáció) indukált radioaktivitás. A helium képzése. A rádium kémiai és fiziológiai hatása. A rádium az emberiség szolgálatában és eredménye a therapiában. (Legújabb kutatások.) A kísérletek rádium-készítménnyel lesznek bemutatva, mely ennek a ritka anyagnak bámulatos tulajdonságait kitünően szemlélteti. *Scheffler* tanár 4000 korona értékű rádium anyagot hozott magával. Az előadás d. u. fél 5 órakor lesz és azon a tanuló ifjuságon kívül a szülők és érdeklődők is részt vehetnek. Belépő-díj 1 korona.

— **A nagyikindai új református templom megnyitása.** Nagyikindáról jelentik, hogy a már elkészült új református templomban az első istentisztelet 1911. dec. 14-én, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz megtartva. Ennek az isteni tiszteletnek a célja, hogy a templom addig az ideig is rendelkezése szerint használható, míg majd később az ünnepélyes felszentelés megtörténik. Isteni tisztelet végeztével közgyűlés is lesz, amelyen az egyház gondnokot választ.

EISENSTÄDTER S. ÉS TÁRSAI DIVATÁRUHÁZA

karácsonyi vásárján

eladásra kerülnek elsősorban:
maradékok és egyes ruhák
mélyen leszállított áron
szövet, selyem, parget, delain
és zefirben.

1136—x6

— Mit csináltak estére? — kérdezte Tóni. — Talán együtt vacsorázhatnánk, még pedig a „Török császárné”-ban. Megvan-e még?

Száz álom fűződött hozzá, hát annak nem is lehet olyan hamar elpusztulnia. Egyszerű kis koresma volt, a tulajdonosa külön szobát tartott fenn a diákok részére, akik legtöbbször nótával fizettek s nagy számlákat csak jóval később egyenlítették ki, amikor már a maguk emberévé váltak.

Persze, hogy megvolt, ennél kedvesebb helyet senki sem jelölhetett ki mára.

A szállodában, mikor magukra maradtak a fiúk, azt mondta Huberth Tóni:

— Valamit közölnöm kell veletek, nehogy valami bolondot csináljatok. Ez a kis leány nem a feleségem, csak a barátnőm s a fejébe vette, hogy velem jön. Jó gyerek, ragaszkodó, többet ér sok feleségnél.

Elszontyolodást várt, a társaságot ellenkezőleg ez vidította föl még jobban.

— Mese! Egyszerűen mese! — kiáltotta a Stévo.

A másik azt jegyezte meg:

— Hát kinek mi köze hozzá? Azt hiszed, boldogság, ha az ember csillagkeresztes dámmal unatkozik?

A Bobday fiu, elsőrendű szaktekintély becsületi ügyekben, csupa szeretetreméltóság volt.

— Fiam Tóni, akárki legyen, mi egy tiszteljük, mint ahogy téged szeretünk.

Elváltak ragadtatva s még dicsérték Tónit, hogy mennyire okosabb az átlag embernél, aki megházasodik, amint egy pisze orral kerül össze s azzal utját szegi az egész karrierjének.

Egészen beakonyodott már, a fiuk elbucsztak, hogy átöltözködni mennek s nyolcra egész sereg szmokingos gentlemen várakozott a szálloda kávéházában Huberthéka.

A Török császárné virággal díszítette föl a diákszobát s örömeiben átkarolta Tónit. Tíz évvel öregebb volt ugyan, kissé nekigömbölyödött valamikor karsu idomai, de a kedélye mit sem változott. Az ezidő szerinti diákgeneráció most is öbelé volt szerelmes s ő épp úgy megígérte a könnyes szemmel rimázkodónak a csókot, mint tíz év előtt, mikor besurrant az ura mellé a hálószobába.

A vacsora kitünő volt, félóra muiva durrogot a pezsgő s elhangzott az első felköszöntő arra a tündérre, aki Huberth Tóni napjait megaranyozza. Mintha a föld alól bujt volna ki, előkerült a cigány is s a szende szépség folytonos pirulással kocintott az urakal. Ő maga nem akart inni, éppen a nyelve hegyét mártotta az italba. Egy kissé meg volt illetődve s csak Tóni nagy rimázkodására hajtott le később is egy pohárnyit.

Már nótáztak, régi emlékek elevenedtek meg, diáknymor fölítását diákörom követte s mindig volt legalább két szeretetreméltó fiu, aki az asztalfőn ülő hölgyet szórakoztatta.

— A nagyságos asszony... a nagyságos asszony...

— Felhő Tinkának azonban sehogy sem akart megjönni az igazi jó kedve s éjfél táján is végtelen pirulások között azt sugta Bobday Andrásnak:

— Nincs lellem, hogy magukat tovább is bolondítsam. Maguk olyan derék emberek, annyi tisztességtudással felruházva, hogy vallani

fogok. Én nem vagyok a felesége Tóninak, csak... csak...

Bobday megcsókolta a kezét.

— Nagyságos asszonyom, hát tesz az valamit? Mire jó ez a vallomás? Tudjuk mi azt!

Tinka tágranyilt szemmel meredt reá.

— Tudják?

— De mennyire!

— És maguk mégis... hogy is mondjam... oh, énvelem nem bánat ilyen finoman még uri társaság...

A szemei megteltek könnyel.

— Nagyságos asszonyom, nem tudom, de szíves engedelmével nem is kutatom, hogy mire céloz. Megnyugtathatom azonban, hogy mi közöttünk mindig ilyen bánásmódra talál, mert mi vagyunk megtisztelve, hogy ide jött.

A leány eltakarta legyezőjével az arcát, hogy ne lássák a könnyeit. (Azok most ugyis régi diákeseteiket tárgyalták, belemerültek egészen a multba.)

— Tudom, — zokogta — értek mindent. A férfi egészen más, az férfi. De maguk között több nő ember is van, a feleségüket már nem hozná össze velem... csak egyetlen tisztességes asszonyt...

Bobday András olyan hirtelen nyult a pohara után, hogy majd összeroppantotta. Kitéta fenéig a pezsgőjét, aztán összeverte a tányerét s rákurjantott a cigányra:

— A jópálost muzsikáljátok el, megfogom mutatni a nagyságos asszonynak, hogyan táncol egymagában a magyar.

Sz. Szigethy Vilmos.

— **Villamos világítás Törökkanizsán.** Mint Törökkanizsáról jelentik, az ottani villamvilágítás ügye közeledik a megvalósulás felé. A község tudvalevőleg koncesszió szerződést ajánlott fel Józseffalva községnek ötven esztendőre, azzal a kikötéssel, hogy Józseffalva feléval alatt bemutatja a villamos világításhoz szükséges berendezésre megkötött szerződést Chernolatetz Géza, a józseffalvai jegyző ügybuzgalmát dicséri, hogy az ügyet már a képviselőtestület szerdai gyűlése napirendre tűzte, viszont a józseffalvai képviselőtestület helyes kulturális érzékéről tesz bizonyosságot, hogy azt egyhangulag elfogadja. Elhatározta a községi képviselőtestület elvben a villamos világítás berendezését és utasította a községi jegyzőt, hogy a telep felállítása céljából a pályázati hirdetményt tegye közzé. Az ügy ezek után kizárólag azon mulik, hogy a telep felállítását és a vezetőket sikerül-e Józseffalvának olyan áron létesíteni, amely mellett a vállalat jövedelmezősége biztosítva van. Az árlejtési hirdetményt már ki is bocsátották és az árlejtés határánapján január 20-ikát tűzték ki. Akkor fog előlőni, hogy a községnek koncessziós alapon, vagy pedig községi hitelművelés igénybevételével előnyösebb a villanytelepet felállítani. A munkálatokat az árlejtés kedvező eredménye és a képviselőtestületi határozat jóváhagyása után azonnal megkezdendők úgy hogy a legrosszabb esetben is 1912. okt. vagy november havára a villanytelepet felépítenék.

— **A kolera.** Vármegyénk területéről a kolera még mindig nem szorult ki egészen, mert itt-ott még fordul elő újabb megbetegedés. Ma érkeztet le az alispáni hivatalhoz a bakteorológiai intézet értesítése, a mely az Aradin legutóbb előfordult megbetegedést ázsiai kolerának minősíti. De a megye közvetlen szomszédsága sem mentes egészen a kolerától, mert mint Zentáról jelentik, ott újabb 8 megbetegedés történt.

— **Áruló kabát.** Wagner Ádám billédi illetőségű rovott multu csavargó a napokban Bácskerekben nézett „munka” után, a mely abból állott, hogy ellopta a Korona-szálloda főpincérének 100 korona értékű télikabátját. Ezután mint aki jól végezte dolgát, elment a vásártéren levő egyik koresmába mulatni. A koresma tulajdonosának, ki a Korona-szálloda főpincérét személyesen ismeri, azonnal feltűnt a különben hiányos öltözékű csavargón az uri ruhadarab s mindjárt fölismerte, hogy kié lehet a télikabát. Rögtön értesítette a tulajdonosát, ki a koresmába sietett s esodálkozással konstatálta a kabát gazdaváltoztatását. Wagner már javában italozott, mikor az esetről nyomban értesített csendőrök megjelentek és kérdőre vonták. A meglepett tolvaj ijedten vallotta be a lopást és a télikabátot azonnal visszaadta. A csendőrök kikutatták s nála több kisebb értékű lopott holmit és egy zsebórát találtak. Azután magukkal vitték, mert valószínű, hogy nemcsak ez egy eset nyomja lelkiismeretét.

TÁVIRATOK.

A költségvetés.

A képviselőház mai ülése. — A földmivelésügyi tárca költségvetési vitájának tovább folytatása. — A földmivelésügyi miniszter beszéde.

Budapest dec. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén tovább folytatták a földmivelésügyi tárca költségvetésének a vitáját. A vita hangulata azonban általában az egész ülés alatt nyugodt mederben maradt, ami nagyrészt a földmivelésügyi miniszter nagyhatalú beszédje folytán keletkezett és a képviselőkre is átragadt higgadt és tárgyilagos fölfogási irányúnak tudható be. A miniszter beszéde különben a mai ülésnek egyetlen fontosabb és kiemelkedőbb momentuma. A földmivelésügyi költségvetés vitájának ma négy szónoka volt és pedig Popp Csicsó István, Szabó István, Mándi Samu és Hock János, akik nagyon

eltérő véleményeket alkotva bírálták, illetve kifogásolták a költségvetést.

Návay Lajos elnök 1/211 órakor nyitja meg az ülést. Minthogy ma költségvetési nap van, az elnök előterjesztése után rövidesen áttérnek a

Földmivelésügyi tárca

költségvetési vitájának a folytatására.

A vita legelső szónoka ma Serényi Béla gróf, földmivelésügyi miniszter volt, aki hosszú és nagy szaktudásra valló beszédben ismertette a parlamenttel tárcája költségvetésének módzatait. A miniszter beszédében különösen a földmivelésügynök az eddigieknél szilárdabb alapokra való fektetését hangsúlyozta, mert eszerint ez képezi a többi termelési ágak is azt az alapját, amely nélkül ezek nem gyarapodhatnak kellően. A miniszter beszédét majdnem az egész Ház osztatlan tetszéssel fogadta.

Ezután következtek a vita többi szónokai, akik közül Popp Csicsó István nemzetiségi beszélt először természetesen a javaslat ellen. Beszédjéből azonban nem hagyta ki most sem az ismert nemzetiségi álmokról szóló frázisokat.

Majd Szabó István kisgazdapárti beszélt, aki szintén nincs megelégedve a költségvetés programjaitól és kijelenti, hogy a költségvetést nem fogadja el.

A harmadik szónok Mándi Samu munkapárti, beszédjében elismeréssel adózik a földmivelésügyi kormányzatnak a költségvetés helyes összeállítására felett és egyúttal a miniszter nagyarányú munkásságát méltányolja. A költségvetést elfogadja.

Ezután következett Hock János beszéde. A nagy ellenzéki vezérférfi természetesen behatóan és egyenkint veszi bonakése alá a költségvetés tételét s kifogásolni valót talál azokon. A költségvetést nem fogadja el.

Végül Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter áll még egyszer föl és külön-külön igyekszik meggyőzni a szónokokat és eloszlatni a költségvetés iránt táplált aggályokat.

Ezzel az ülés véget ért.

A földmivelésügyi miniszter beszéde.

Budapest dec. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter ma nagyszabású költségvetési beszédet mondott a földmivelésügyi kérdéseiről. Fejtegetéseit az egész Ház osztatlan tetszéssel fogadta, mert a miniszter a földmivelésügyi kérdéseit valóban mint országos ügyet kezelte és a pártpolitika kereteiből teljesen kiemelte.

Serényi abból a kétségbevonhatlan igazságból indult ki, hogyha a földmivelésügyi Magyarország nem áll szilárdan, akkor a többi termelési ág sem gyarapodhatik. Olyan tétel ez, melynek igazsága elől senki el nem zárkozhatik.

A miniszternek az egyes részletekre vonatkozó talpraesett fejtegetéseit bizonyára nagy érdeklődéssel fogja olvasni a magyar közönség. A Házban az előadás hatását erősen fokozta a miniszter nagy szónoki ereje. Kiemeljük a miniszternek azt a bejelentését, hogy a totalizátor adójának felemelése iránt a tárgyalásokat megindította.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest, december 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, ott ma Kuen-Hédegerdy Károly gróf miniszterelnök Aehrenthal gróf közös külügyminiszternél tett látogatást, akivel hosszabban tárgyalt. Holnap kihallgatásra megy a királyhoz és este már visszaérkezik Budapestre.

A delegációk.

Budapest, dec. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy a király a delegációkat december 28-ára hívja össze. Uj delegátusokat nem választatnak és a

delegáció idej elnöke valószínűleg Láng Lajos báró lesz.

A nagy váltócsalás.

Budapest, december 14. (A „Torontál” ered. távirata.) A Pesti magyar kereskedelmi bank kárára elkövetett váltócsalás másik tettese, Bauer Biró Lajos után még mindig erőlyesen nyomoz a rendőrség. A nyomozás számai újabb Fiuméba is kinyultak, amennyiben egy verzió szerint Bauer Fiumén át Olaszországba menekült. A nevezetes váltóhamisítási ügyben újabb fordulat nincsen, mint az, hogy a Pesti kereskedelmi bank váltóosztályának főnökét Koref Dávidot nyugdíjba küldték.

Tőzsde.

A Lloyd budapesti távirata december 14

Buza (áprilisra)	23.48—
Buza (májusra)	—
Rozs (áprilisra)	20.52—
Zab (áprilisra)	19.28—
Tengeri (májusra)	16.88—

Felelős szerkesztő: Somfai János.

SZULTÁNFORRÁS

BÓR- ÉS DÚS LITHION TARTALMÚ
GYÓGYÍTÓ ÉS ÜDÍTŐ ITAL.
KIVÁLÓ HÜGYHAJTÓ ÉS HÜGYSAVOLDÓ
KUTKEZELŐSÉG: EPERJES.

Főraktár:

TOLVETH FRIGYES cégnél

ezenkívül 1082-15 6

minden jobb fűszer- és élelmiszer-üzletben.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Ervényes 1911. évi okt. hó 1-ső napjától.

ERKEZIK.

Nagybecskereki pályaudvarra.	óra perc
Temesvár—Verse—Zombolyáról délelőtt	9.28
Pancsováról délután	5.15
Budapest—Szegedről reggel	6.32
Budapest—Szegedről délután	5.04
Szegedről délelőtt	9.42
Budapest—Nagykikindáról este	9.45
Szécsányból este	6.40

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.

Zomb—Verse—Alibunár Temesvárról este	8.15
Módosról reggel	6.30
Pancsováról reggel	8.10
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel	8.23
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4.10
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9.34
Szécsányból este	6.40

INDUL.

Nagybecskereki pályaudvarról.

Pancsovára délelőtt	8.10
Pancsovára este	7.15
Szeged—Budapestre délelőtt	10.03
Szeged—Budapestre este	7.24
Szegedre délután	1.12
Nagykikinda—Budapestre reggel	5.30

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.

Zombolya—Temesvár—Verse délután	4.15
Temesvár—Verse—Antalfalva—Pancsova—Alibunára reggel	3.33
Zombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2.26
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11.50
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5.25
Módosra reggel	6.31
Zombolyára délelőtt	11.00

Rámpás

dr Brájjer Lajos szőlőjéből

literje 36 krajcár

Kapható: Zápolya-utca 1.
szám alatt a házmesternél.

